

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Module Code: ECAD5015

Assignment Title: Deepening Practice

ALN – Part 1 Journal / Part 2 Video

Reference list and link (delete as appropriate)

Student Name:

Student Number:

BA Primary Education (QTS)

AI Acknowledgement

I confirm that I have not used any AI tools in the research and creation of this assignment.

I confirm that I have not presented any AI generated materials as my own work.

I confirm that I have copies of my drafts, notes, and other resources I used, which I may be asked to provide in evidence.

OR:

I acknowledge the use of [AI Tool] [(AI Tool url)] on [Date] to [Purpose my work]. I used the prompt(s):

1. [Prompt]

2. [Prompt]

3. [Prompt]

I confirm that I have not presented any AI generated text as my own work.

I confirm that I have copies of my drafts, notes, and other resources I used before and after the use of AI tools which I may be asked to provide in evidence.

Please refer to the next page for examples.

Prior to submission of your assignment, please delete any information on these pages that is not relevant to your submission, including the examples given below.

Examples of AI statements

Example 1:

I acknowledge the use of Grammarly (<https://www.grammarly.com/>) on 10 February 2024 to check my work using the prompt(s):

1. Please check the following text for readability, grammar and syntax.

I confirm that I have not presented any AI generated text as my own work. I confirm that I have copies of my drafts, notes, and other resources I used before, and after the use of AI tools which I may be asked to provide in evidence.

Example 2:

I acknowledge the use of SciSpace (<https://typeset.io/>) on 7 March 2024 to support my research using the prompt(s):

1. Please provide me with materials on the biology of the liver.
2. Please provide me with materials on liver cells.

I confirm that I have not presented any AI generated text as my own work. I confirm that I have copies of my drafts, notes, and other resources I used before, and after the use of AI tools which I may be asked to provide in evidence.

Example 3:

I acknowledge the use of ChatGPT (<https://chatgpt.com/>) on 13 April 2024 to write my notes into submission format using the prompt(s):

1. Please write up these bullet points as an essay paragraph at university level.

I confirm that I have not presented any AI generated text as my own work. I confirm that I have copies of my drafts, notes, and other resources I used before, and after the use of AI tools which I may be asked to provide in evidence.

Example 4 - acknowledgement of the use of multiple AI tools:

I acknowledge the use of SciSpace (<https://typeset.io/>) on 28 June 2024 to support my research using the prompt(s):

1. Please provide me with materials on the American Civil War.
2. Please provide me with materials on the reception of Gone with the Wind.

I confirm that I have not presented any AI generated text as my own work. I confirm that I have copies of my drafts, notes, and other resources I used before, and after the use of AI tools which I may be asked to provide in evidence.

I acknowledge the use of Adobe Express (<https://www.adobe.com/express/>) on 24 June 2024 to edit photographic material:

1. Remove background from Figure 1.

I confirm that I have not presented any AI generated materials as my own work. I confirm that I have copies of my drafts, notes, and other resources I used before and after the use of AI tools which I may be asked to provide in evidence.

Targets from previous module	How I have worked on these?	An example can be seen on...

CYFLWYNIAD

Mae ymarfer cynhwysol sy'n ymwneud ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) yn hanfodol mewn ysgolion cynradd yng Nghymru i sicrhau bod gan bob dysgwr fynediad cyfartal at addysg, yn unol ag egwyddorion Cwricwlwm i Gymru a Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae'r fframwaith cyfreithiol hwn yn gosod dyletswydd ar ysgolion i nodi, asesu a chefnogi plant ag ADY drwy ddull sy'n canolbwyntio ar y person ac sy'n gwerthfawrogi llais y disgyblion a chydweithio â theuluoedd a gweithwyr proffesiynol. Mewn ystafell ddosbarth amrywiol, mae ymarfer cynhwysol yn helpu i ddileu rhwystrau i ddysgu drwy ddarparu addysgu wedi'i wahaniaethu, strategaethau cymorth wedi'u teilwra, ac amgylcheddau dosbarth cynhwysol sy'n hyrwyddo cyfranogiad a chyflawniad i bob dysgwr. Mae pwyslais ar gynhwysiant hefyd yn cefnogi lles a datblygiad pob plentyn, gan adlewyrchu nodau ehangach Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, ac yn paratoi plant i ffynnu mewn cymdeithas sy'n parchu amrywiaeth, yn hyrwyddo cydraddoldeb, ac yn annog dealltwriaeth gyfatebol.

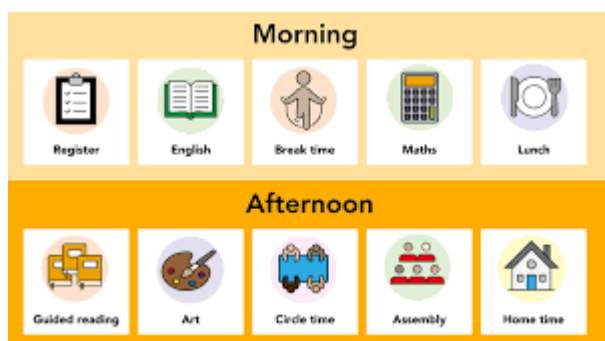
Yn ystod fy lleoliad mewn ysgol gynradd yng Nghymru, datblygais ddealltwriaeth ddyfnach o'r angen am ymarfer cynhwysol, yn enwedig wrth gefnogi dysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY). Wrth arsylwi'r ALNCo a'r athro dosbarth yn cydweithio i weithredu Cynlluniau Datblygu Unigol (CDU), daeth yn amlwg pa mor hanfodol yw mabwysiadu dull sy'n canolbwyntio ar y person ac yn seiliedig ar hawliau wrth gynllunio a darparu cymorth. Daeth un foment ddysgu allweddol pan gymerais ran mewn Adolygiad sy'n Canolbwyntio ar y Person, lle rhoddwyd blaenoriaeth weithredol i lais y dysgwr, yn unol â Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP), yn enwedig Erthygl 12, sy'n cadarnhau hawl y plentyn i fynegi ei farn ym mhob mater sy'n effeithio arno. Gwnaeth y profiad hwn

imi sylweddoli pa mor bwysig yw gwranddo ar ddisgyblion ac addasu darpariaeth i adlewyrchu eu cryfderau a'u hanghenion unigol.

Dechreuais gynnwys strategaethau cynhwysol yn fy ymarfer fy hun, megis defnyddio amserlenni gweledol, grwpio hyblyg, a chwestiynu wedi'i wahaniaethu, gan sicrhau bod pob plentyn yn gallu cael mynediad at ddysgu ac yn teimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi o fewn y gymuned ddosbarth. Trwy hyn, rwyf wedi dod i weld addysg gynhwysol nid yn unig fel gofyniad statudol, ond fel ymrwymiad moesol a phroffesiynol i gydraddoldeb ac urddas i bob plentyn.

Mae cydnabyddiaeth o Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) wedi cynyddu'n sylweddol o fewn addysg yng Nghymru, o ganlyniad i ddiwygio deddfwriaethol a symudiad diwylliannol tuag at ymarfer cynhwysol. Mae Deddf ADY a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 a Chwricwlwm i Gymru yn pwysleisio'r pwysigrwydd o gwrdd ag anghenion amrywiol pob dysgwr drwy adnabod cynnar, cynllunio sy'n canolbwyntio ar y person, a chydweithio â theuluoedd a gweithwyr proffesiynol. Mae codi ymwybyddiaeth a dealltwriaeth ymhlith athrawon wedi arwain at fwy o amgylcheddau dosbarth cynhwysol sy'n rhoi blaenoriaeth i gydraddoldeb, lles a llais y dysgwr, fel y'i hyrwyddir gan Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP). Fodd bynnag, er gwaethaf y datblygiadau cadarnhaol hyn, mae nifer o rwystrau i gynhwysiant yn parhau. Mae'r rhain yn cynnwys cyfyngiadau amser, llwyth gwaith staff uchel, diffyg mynediad at wasanaethau arbenigol, a'r her barhaus o reoli anghenion amrywiol o fewn dosbarthiadau prif ffrwd (Florian, 2014; Norwich, 2013). Yn ogystal, mae Estyn (2023) yn nodi, er bod ymarfer cynhwysol yn gwella, bod ei weithredu'n anghyson rhwng ysgolion oherwydd arweinyddiaeth, hyfforddiant ac adnoddau amrywiol. Felly, er bod yr ewyllys i fod yn gynhwysol yn aml yn bresennol, gall y gallu i wireddu hyn yn llawn fod yn gyfyngedig. Yn y gwaith hwn, byddwn yn archwilio dwy strategaeth gynhwysol a all helpu i fynd i'r afael â rhai o'r heriau hyn ac annog cynhwysiant ystyrlon i ddysgwyr ag ADY mewn ystafelloedd dosbarth cynradd yng Nghymru.

STRATEGAETH 1 – AMSERLENNI GWELEDOL

Mae amserlenni gweledol yn cael eu cydnabod yn eang fel strategaeth gynhwysol effeithiol mewn ystafelloedd dosbarth cynradd, yn enwedig ar gyfer cefnogi dysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY), megis anhwylder

spectrwm awtistig (ASA), anawsterau lleferydd ac iaith, neu anghenion cymdeithasol, emosiynol ac ymddygiadol. Mae amserlen weledol yn cyflwyno strwythur y dydd gan ddefnyddio symbolau, lluniau, neu ffotograffau i gynrychioli gweithgareddau, pontio a threfnau. Mae hyn yn cefnogi dealltwriaeth, yn lleihau pryder, ac yn meithrin annibyniaeth drwy wneud yr amgylchedd dysgu yn fwy rhagweladwy a hygyrch (Dettmer et al., 2000; Mesibov & Shea, 2010).

Yn ymarferol, sylwais fod defnyddio amserlen weledol yn cael effaith amlwg ar ddysgwyr oedd yn ei chael yn anodd pontio rhwng gweithgareddau neu ddilyn

cyfarwyddiadau llafar. Er enghraifft, daeth un disgybl ag anawsterau cyfathrebu yn dawelach unwaith yr eglurwyd trefn y dydd gan ddefnyddio symbolau, gan ganiatáu iddo ragweld beth oedd i ddod nesaf. Hefyd, canfûm fod cyfeirio'n gyson at yr amserlen weledol yn helpu'r dosbarth cyfan i ddatblygu mwy o ymreolaeth ac ymwybyddiaeth o amser. Fel athro dan hyfforddiant, dechreuais gynnwys trefn ddyddiol lle gwahoddais ddisgyblion

i dynnu pob symbol i lawr ar ôl cwblhau gweithgaredd, gan atgyfnerthu ymdeimlad o strwythur a chyflawniad. Roedd y defnydd cyson hwn o ymarfer cynhwysol yn cyfrannu at greu diwylliant dosbarth cefnogol i bawb.

Fodd bynnag, er gwaethaf eu manteision, mae gan amserlenni gweledol eu cyfyngiadau. Mae ymchwil yn nodi bod eu heffeithiolrwydd yn dibynnu'n helaeth ar ddefnydd cyson a pha mor addas yw'r delweddau i lefel ddatblygiadol y plentyn (Knight et al., 2015). Mewn ystafelloedd dosbarth prysur, gall fod yn heriol diweddu'r amserlen drwy'r dydd neu ei bersonoleiddio ar gyfer plant ag

anghenion penodol iawn. Yn ogystal, gall rhai dysgwyr ddod yn rhy ddibynol ar y strwythur gweledol ac yn profi gofid os yw'r trefn yn newid neu os nad yw'r amserlen ar gael, fel y nodwyd gan Hodgdon (1995). Felly, mae'n bwysig defnyddio amserlenni gweledol yn hyblyg, gyda chefnogaeth oedolion ac anogaeth lafar.

Yn gyffredinol, er bod amserlenni gweledol yn arf pwerus ar gyfer hyrwyddo cynhwysiant, mae eu llwyddiant yn dibynnu ar weithredu meddylgar, adolygu parhaus, a dealltwriaeth o anghenion unigryw pob dysgwr. Yn yr adran nesaf, byddwn yn archwilio ail strategaeth gynhwysol i edrych ymhellach ar sut y gall addasiadau bwriadol gyfrannu at amgylchedd ystafell ddosbarth mwy cynhwysol a chyfartal.

STRATEGAETH 2 – LANIARDAU CYFATHREBU

Mae laniardau cyfathrebu yn strategaeth gynhwysol werthfawr arall a ddefnyddir mewn ystafelloedd dosbarth cynradd i gefnogi dysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY), yn enwedig y rhai sy'n profi anawsterau gyda iaith fynegiannol neu iaith dderbyniol. Fel arfer, mae'r laniardau hyn yn cynnwys set o symbolau gweledol neu eiriau allweddol ynghlwm wrth strïbed y gellir ei wisgo, gan alluogi oedolion a disgyblion i gael mynediad cyflym at gymhorthion cyfathrebu yn ystod rhyngweithiadau. Mae'r gallu i'w cludo'n hawdd a'u defnydd syml yn gwneud y laniardau hyn yn arf ymarferol ar gyfer hybu dealltwriaeth, lleihau rhwystredigaeth, ac annog annibyniaeth mewn cyfathrebu (Bondy & Frost, 2001).

Yn ystod fy lleoliad ysgol, bûm yn dyst i ddefnydd effeithiol o laniard cyfathrebu gyda disgybl di-eiriau oedd â Chynllun Datblygu Unigol (CDU) yn canolbwyntio ar nodau cyfathrebu. Roedd staff yn gwisgo laniardau oedd yn cynnwys symbolau craidd (e.e. toiled, help, stop, gorffen, mwy) o system gyfathrebu weledol yr ysgol, megis PECS neu

Widgit. Dysgodd y disgybl i bwyntio at symbolau neu ymateb pan ddangoswyd opsiynau, gan arwain at lai o achosion o ymddygiad anodd oherwydd cam-gyfathrebu. Fel athro dan hyfforddiant, dechreuais ddefnyddio laniard cyfathrebu fy

hun, a chevais fod hynny'n cefnogi disgyblion tawel hefyd, yn enwedig y rhai oedd yn newydd i'r Saesneg neu'n amharod i siarad mewn grŵp. Fe'm hannogwyd i siarad yn arafach ac i fod yn fwy bwriadol yn y ffordd yr oeddwn yn cyfathrebu, gan gryfhau arfer cynhwysol a hygyrch i bawb.

Fodd bynnag, mae gan laniardau cyfathrebu eu cyfyngiadau. Mae ymchwil gan Goldbart a Caton (2010) yn tynnu sylw at y ffaith, er y gall cymhorthion gweledol gefnogi cynhwysiant, bod eu heffaith yn lleihau os nad yw staff yn hyderus

nac wedi'u hyfforddi'n dda i'w defnyddio'n effeithiol. Mewn rhai achosion, caiff y laniardau eu defnyddio'n anghyson neu ddim o gwbl yn ystod cyfnodau prysur, gan leihau eu dibynadwyedd fel dull cyfathrebu. Yn ogystal, efallai na fyddant yn cwrdd ag anghenion disgyblion ag anghenion cyfathrebu cymhleth, sydd angen systemau mwy penodol megis dyfeisiau llais neu iaith arwyddion. Gall dysgwyr hefyd ddod yn ddibynnol ar symbolau heb ddatblygu sgiliau cyfathrebu llafar neu gymdeithasol, os nad ydynt yn cael eu cefnogi gan fodelu gan oedolion a rhyngweithio pwrpasol (Ganz, 2007).

Er gwaethaf yr heriau hyn, pan gânt eu defnyddio'n gyson ac yn ystyriol, mae laniardau cyfathrebu yn adnodd cynhwysol cost isel sy'n gallu lleihau rhwystrau cyfathrebu ac annog cyfranogiad. Ynghyd â strategaethau cynhwysol eraill, maent yn cyfrannu at ddiwylliant ystafell ddosbarth lle mae pob plentyn yn teimlo ei fod yn cael ei weld, ei glywed, a'i gefnogi.

CASGLIAD

Mae bod yn ymarferydd cynhwysol yn golygu cydnabod ac ymateb i anghenion amrywiol pob dysgwr, gan sicrhau bod pob plentyn yn cael ei gefnogi i gyflawni ei botensial llawn. Trwy fy mhrofiadau mewn lleoliadau ysgol, rwyf wedi dysgu nad yw cynhwysiant yn ymwneud â darparu'r un peth i bob disgybl, ond yn hytrach addasu'r addysgu, y cyfathrebu a'r amgylchedd ystafell ddosbarth i ddileu rhwystrau a galluogi cyfranogiad. Mae defnyddio strategaethau fel amserlenni

gweledol a laniardau cyfathrebu wedi fy helpu i fyfyrio ar bwysigrwydd hygrychedd, rhagweladwyedd a llais y disgybl wrth greu dosbarthiadau cynhwysol.

Mae'r dulliau hyn yn cyd-fynd yn agos â'r Safonau Proffesiynol ar gyfer Addysgu ac Arweinyddiaeth yng Nghymru, yn enwedig y gofyn i "gyfarfod ag anghenion pob dysgwr" ac i "ddangos disgwyladau uchel o bob dysgwr" (Llywodraeth Cymru, 2017). Rwy'n ymrwymedig i fyfyrion n barhaus, cydweithio, a dysgu proffesiynol er mwyn sicrhau bod fy ymarfer addysgu yn gynhwysol, yn deg, ac yn canolbwyntio ar y plentyn. Nid yw cynhwysiant yn nod sefydlog, ond yn broses barhaus o wrando, addasu a gwella ymarfer i gwrdd ag anghenion unigryw pob dysgwr, yn unol â'r fframweithiau deddfwriaethol a'r cyfrifoldeb moesegol sydd arnaf fel athro yn y dyfodol yng Nghymru.

RHESTR GYFEIRIO

Bondy, A. and Frost, L. (2001) *The Picture Exchange Communication System*. 2nd ed. Newark, DE: Pyramid Educational Consultants.

Dettmer, S., Simpson, R.L., Myles, B.S. and Ganz, J.B. (2000) 'The use of visual supports to facilitate transitions of students with autism', *Focus on Autism and Other Developmental Disabilities*, 15(3), pp.163–169.

Florian, L. (2014) 'Reimagining special education: Why new approaches are needed', *Disability & Society*, 29(10), pp.1661–1675.

Ganz, J.B. (2007) 'Classroom structuring methods and strategies for children and youth with autism spectrum disorders', *Exceptionality*, 15(4), pp.249–260.

Goldbart, J. and Caton, S. (2010) *Communication and people with the most complex needs: What works and why this is essential*. Mencap Research Report. Available at: <https://www.mencap.org.uk> [Accessed 6 May 2025].

Hodgdon, L.A. (1995) *Visual Strategies for Improving Communication: Practical Supports for School and Home*. Troy, MI: QuirkRoberts Publishing.

Knight, V.F., Sartini, E.C. and Spriggs, A.D. (2015) 'Evaluating visual activity schedules as evidence-based practice for individuals with autism spectrum disorders', *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 45(1), pp.157–178.

Mesibov, G.B. and Shea, V. (2010) 'The TEACCH program in the era of evidence-based practice', *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 40(5), pp.570–579.

Norwich, B. (2013) *Addressing tensions and dilemmas in inclusive education: Living with uncertainty*. 2nd ed. London: Routledge.

Welsh Government (2017) *Professional standards for teaching and leadership*. Available at: <https://gov.wales/professional-standards-teaching-and-leadership> [Accessed 6 May 2025].